

JUSTITSMINISTERIET
Politi- og Strafferetsafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 17. august 2016
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Malene Dalgaard
Sagsnr.: 2016-0030-4609
Dok.: 2024342

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 693 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 9. juni 2016. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Pernille Skipper (EL).

Søren Pind

/

Nicolai Winther

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 693 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren i forlængelse af samrådet om voldtægtsorfes retssikkerhed den 7. juni 2016 indhente oplysninger fra andre EU-lande om deres erfaringer med samtykkebaseret lovgivning, f.eks. Sverige og Storbritannien?”

Svar:

1. Som anført i min foreløbige besvarelse af 24. juni 2016 har Justitsministeriet anmodet Udenrigsministeriet om gennem den danske ambassade i henholdsvis Storbritannien og Tyskland at indhente oplysninger om, hvorvidt man i disse lande har indført en samtykkebaseret strafbestemmelse om voldtægt, og i så fald deres erfaringer hermed.

Justitsministeriet har nu modtaget de nævnte oplysninger.

2. Det kan om retstilstanden i Storbritannien på den baggrund oplyses, at seksualforbrydelser er kriminaliseret i The Sexual Offences Act 2003, der trådte i kraft den 1. maj 2004.

Voldtægt er kriminaliseret i lovens § 1 og omfatter samleje og oralsex. Forholdet skal være begået uden offerets samtykke, og gerningsmanden må ikke med rimelighed tro, at den anden part (offeret) har samtykket.

Det fremgår af lovens § 74, at samtykke foreligger, når en person vælger at acceptere handlingen, og personen har friheden og kapaciteten til at træffe et sådant valg. Endvidere opstiller §§ 75 og 76 en række bevisretlige formodninger vedrørende samtykke, der bl.a. indebærer, at offeret ikke kan anses for at have samtykket, når en række nærmere opregnede omstændigheder foreligger, og gerningsmanden havde kendskab til omstændighederne, herunder at offeret umiddelbart før den seksuelle handling var udsat for vold eller trussel om vold.

De nævnte bestemmelser har følgende ordlyd på engelsk:

”1 Rape

- (1) A person (A) commits an offence if -
 - (a) he intentionally penetrates the vagina, anus or mouth of another person (B) with his penis,
 - (b) B does not consent to the penetration, and
 - (c) A does not reasonably believe that B consents.

- (2) Whether a belief is reasonable is to be determined having regard to all the circumstances, including any steps A has taken to ascertain whether B consents.
- (3) Sections 75 and 76 apply to an offence under this section.
- (4) A person guilty of an offence under this section is liable, on conviction on indictment, to imprisonment for life.

74 "Consent"

For the purposes of this Part, a person consents if he agrees by choice, and has the freedom and capacity to make that choice.

75 Evidential presumptions about consent

(1) If in proceedings for an offence to which this section applies it is proved -

- (a) that the defendant did the relevant act,
- (b) that any of the circumstances specified in subsection (2) existed, and
- (c) that the defendant knew that those circumstances existed,

the complainant is to be taken not to have consented to the relevant act unless sufficient evidence is adduced to raise an issue as to whether he consented, and the defendant is to be taken not to have reasonably believed that the complainant consented unless sufficient evidence is adduced to raise an issue as to whether he reasonably believed it.

(2) The circumstances are that -

- (a) any person was, at the time of the relevant act or immediately before it began, using violence against the complainant or causing the complainant to fear that immediate violence would be used against him;
- (b) any person was, at the time of the relevant act or immediately before it began, causing the complainant to fear that violence was being used, or that immediate violence would be used, against another person;
- (c) the complainant was, and the defendant was not, unlawfully detained at the time of the relevant act;
- (d) the complainant was asleep or otherwise unconscious at the time of the relevant act;
- (e) because of the complainant's physical disability, the complainant would not have been able at the time of the relevant act to communicate to the defendant whether the complainant consented;
- (f) any person had administered to or caused to be taken by the complainant, without the complainant's consent, a substance which, having regard to when it was administered or taken, was capable of causing or enabling the complainant to be stupefied or overpowered at the time of the relevant act.

(3) In subsection (2)(a) and (b), the reference to the time immediately before the relevant act began is, in the case of an

act which is one of a continuous series of sexual activities, a reference to the time immediately before the first sexual activity began.

76 Conclusive presumptions about consent

(1) If in proceedings for an offence to which this section applies it is proved that the defendant did the relevant act and that any of the circumstances specified in subsection (2) existed, it is to be conclusively presumed -

(a) that the complainant did not consent to the relevant act, and

(b) that the defendant did not believe that the complainant consented to the relevant act.

(2) The circumstances are that -

(a) the defendant intentionally deceived the complainant as to the nature or purpose of the relevant act;

(b) the defendant intentionally induced the complainant to consent to the relevant act by impersonating a person known personally to the complainant.”

Det britiske justitsministerium har overfor Udenrigsministeriet oplyst, at der ikke er foretaget en evaluering af, hvorvidt lovgivningen har forbedret ofrenes retssikkerhed.

Det oplyses dog, at anklagemyndigheden, the Crown Prosecution Service, afgiver en årlig rapport om vold mod piger og kvinder, der indeholder informationer om succesraten for efterforskning og retsforfølgelse i forbindelse med seksuelle og voldelige overgreb. Af rapporten fra 2014-2015 fremgår det, at der i den nævnte periode er sket domfældelse i 56,9 % af voldtægtssagerne. Det bemærkes dog, at antallet af domfældelser inkluderer domfældelser i alle sager, hvor sagen oprindeligt blev behandlet som en voldtægtssag af politiet, uanset om pågældende er dømt for voldtægt eller en anden forseelse. Det fremgår endvidere af rapporten, at i sager, hvor anklagemyndigheden har rejst tiltale for voldtægt mod en person, er tiltalen trukket tilbage i 13,3 % af sagerne.

Rapporten er offentlig tilgængelig på den engelske anklagemyndigheds hjemmeside, www.cps.gov.uk.

3. Det kan på den nævnte baggrund endvidere oplyses, at der i Tyskland ikke eksisterer en samtykkebaseret strafbestemmelse for voldtægt, men at der i øjeblikket er en lovgivningsproces i gang på området.

Udenrigsministeriet har oplyst, at den tyske justitsminister den 28. april 2016 præsenterede et lovforslag om ændring af den tyske straffelovs kapi-

tel om seksualforbrydelser for Forbundsagen. Ændringsforslaget blev den 7. juli 2016 vedtaget af den tyske forbundsdag med ændringer i udformningen af voldtægtsbestemmelsen, så bestemmelsen straffpålægger seksuelle handlinger mod forurettedes synlige vilje. Lovændringen skal nu efter det oplyste behandles i det tyske Bundesrat og er således ikke endeligt vedtaget.

Forbundsregeringen har om lovændringen udtalt, at den indebærer, at det fremover ikke kun er strafbart at påtvinge seksuelle handlinger under trusler om vold eller ved anvendelse af vold, men også at sætte sig ud over offerets "synlige vilje". Den "synlige vilje" skal enten være udtrykkelig verbal eller udtrykt i form af modstand, for eksempel i form af gråd eller anden modstand. Ligeledes vil situationer, hvor offeret ikke er i stand til at udtrykke eller danne sin egen mening om den seksuelle handling, og tilfælde, hvor gerningsmanden udnytter et overraskelsesmoment til at gennemføre handlingen, være omfattet af voldtægtsbestemmelsen.

4. For så vidt angår retstilstanden i Sverige henvises der til min besvarelse af 24. juni 2016 af spørgsmål nr. 625 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg.